

RODINA, VRSTEVNÍCI

ZÁKLADNÍ POJMY - VÝPISKY

CO NÁS ČEKÁ NOVÉHO?

- rodina
- rodina užší x širší
- rodina úplná x neúplná
- rodina funkční x dysfunkční x afunkční
- tradiční model rodiny
- vrstevnická skupina

DOMÁCÍ ÚKOL - DOBROVOLNÝ

- v prezentaci najdete několik otázek „k zamyšlení“
- pokud budete mít zájem, můžete mi své odpovědi k těmto otázkám poslat (na fb, michaela.zahradkova@stredniskolaoselce.cz) do **středy 14. října** 2020
- pěkná známka vás nemine 😊

RODINA

- je základní společenskou skupinou
- jednotlivé členy spojuje přímé pokrevní příbuzenství (dítě osvojené/adoptované má zde stejná práva i povinnosti jako dítě vlastní)
- členové se znají osobně, stýkají se, komunikují, rozdělení sociálních rolí je jasné a přehledné – kdo je teta, strýc, babička, bratranec,...
- **K zamyšlení:** Jaké vlastnosti by podle vás měla mít ideální rodina?

Addamsova rodina není podle názorů okolí zrovna vhodným příkladem funkční rodiny. Přitom v ní vládla láska a vzájemný respekt...

FUNKCE RODINY

- je stanoveno zákonem, že rodiče mají své potomky chránit, starat se o ně a vychovávat je
- manželství je svazek rovnoprávný, žena má stejné slovo jako muž (neplatí v zemích, kde je žena majetkem svého muže atd.)
- funkce:
 - biologicko-reprodukční = mít děti, zajistit tak pokračování lidského rodu
 - výchovná = řádně své potomky vychovat
 - ekonomická = výživa, hmotné zajištění
 - pocit bezpečí a jistoty a další funkce

- rodina je pro dítě významným identifikačním vzorem -> dítě přebírá modely chování a způsoby komunikace, se kterými se doma běžně setkává
- nebezpečné v případech negativních vzorců chování:
 - např. syn, který je doma běžně svědkem domácí násilí (otec bije matku), s velkou pravděpodobností uplatní tento vzorec i ve svém budoucím partnerském životě (začne bít svoji partnerku)

TYPY RODINY

- rodina užší = rodiče + děti
- rodina širší = prarodiče, tety, strýcové, bratrance, sestřenice,...
- rodina úplná = oba rodiče + děti
- rodina neúplná = chybí 1 rodič
- rodina funkční
= vztahy jsou na dobré úrovni, neřeší se žádné dlouhodobé závažné problémy
- rodina dysfunkční
= „vychýlení“ ze stavu spokojenosti, dlouhodobý a intenzivní nesoulad -> nezdravé chování „produkuje“ alespoň 1 člen, týká se rodičů i dětí

- př. hádky mezi partnery, kdy situace spěje k rozvodu a dítě kvůli špatné atmosféře trpí úzkostmi; dítě závislé na drogách; trestná činnost rodičů; poruchy příjmu potravy u dítěte, které doma pořád poslouchá, že je tlusté; sebepoškozování dítěte; matka nezvládá uspokojovat potřeby svého novorozeného dítěte a dítě je zanedbané; dítě se pomočuje, protože se bojí svého přísného a autoritářského otce; vzteklé dítě, které rodiče příliš rozmazlují a uplatňují příliš liberální výchovu,...
- důležité je, že situace jde ještě napravit a rodina se může vrátit do normálu
 - př. rodič-alkoholik jde na léčení a poté úspěšně abstinuje
 - dítě se z poruchy příjmu potravy vyléčí a absolvuje sezení s psychologem,...

- rodina afunkční
= zcela nefunkční rodina
- situace v rodině je natolik špatná, že už ji nic „nezachrání“
- problémy jsou dlouhodobé a zasahují do všech sfér (práce i rodina)
- rodiče neplní své základní funkce (nezájem o dítě, nulová výchova,...)
- vývoj a zdraví dítěte jsou ohroženy, někdy je ohrožen i samotný život dítěte
- nutný zásah odbory sociální péče a Policií ČR
- dítě z takové rodiny bývá rodičům odebráno a umístěno v náhradní péči (dětský domov atp.)

TZV. TRADIČNÍ MODEL RODINY

- tradiční model = muž + žena
- v současnosti již není tento vzorec považován za dogmatický a jako jediný možný
- mnoho homosexuálních páru vychovává dítě (adoptované nebo porozené náhradní matkou)

K zamyšlení: Jak se díváte na výchovu dítěte, které vychovává homosexuální pár?

VRSTEVNÍCI

- důležitá sociální skupina, velkou roli hraje zejména pro dospívající
- vrstevnická skupina
= záměrné/nezáměrné seskupení osob stejné věkové kategorie
- členy této skupiny se lze stát nezáměrně (vstup do školy – spolužáci stejného věku) i záměrně (výběr vlastních přátel)
- to, jak budeme ve skupině úspěšní, určuje způsob našeho chování i naše sociální zkušenosti
- puberta: uvolňování závislosti na rodičích, větší vliv vrstevníků
- zde hrozí nebezpečí typu „chytl se špatné party“

- na vrstevníky je někdy vázáno i nevhodné chování, ke kterému by se jedinec sám nikdy neodhodlal

K zamyšlení: Proč se v partě cítíme silnější a dovolíme si dělat věci, které bychom sami rozhodně neudělali?